

บทที่ 7

ผลศึกษาและการวิจารณ์

ในบทนี้จะนำเสนอในส่วนของผลการศึกษาและวิเคราะห์ผลที่ได้จากแบบสอบถามซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้างอาคารโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง กับ กลุ่มผู้ออกแบบ จำนวนกลุ่มละ 100 ตัวอย่าง สรุปผลความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสามารถจำแนกตามหัวข้อต่างๆได้ดังนี้

7.1 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการก่อสร้าง

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มว่าการดำเนินการก่อสร้างมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆมากน้อยเพียงใดนั้น พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างมีความเห็นว่า ปัญหามลภาวะทางอากาศและฝุ่นละออง จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 ปัญหาของลงมาคือ มลภาวะทางเสียงและการสั่นสะเทือน ปัญหาขยะก่อสร้าง และ ปัญหาการจราจรติดขัด/กีดขวางการจราจร ส่วนปัญหาด้านการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานก่อสร้างน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างคิดว่ากิจกรรมการก่อสร้างมีการใช้สารเคมีในปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เมื่อพิจารณาในภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้างต่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการก่อสร้าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.21 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.63 ซึ่งสามารถแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวไว้ในบทที่ 6 ได้ว่าปัญหาโดยรวมยังอยู่ในขั้นระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางมาก ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างแสดงอยู่ในตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	อันดับ	ระดับของตัวแปร
1. มลภาวะทางอากาศ และ ฝุ่นละออง	4.14	0.70	1	มาก
2. มลภาวะทางเสียงและการสั่นสะเทือน	4.02	0.71	2	มาก
3. ทำให้การจราจรติดขัด / กีดขวางการจราจร	3.34	0.77	4	ปานกลาง
4. ปัญหาขยะก่อสร้าง	3.36	0.75	3	ปานกลาง
5. ปัญหาน้ำเสียและกลิ่น	2.80	0.74	6	ปานกลาง
6. ปัญหาการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย	2.39	0.79	8	น้อย
7. ปัญหาการปนเปื้อนของดิน	2.49	0.85	7	น้อย
8. มลภาวะทางทัศนียภาพ	3.13	0.88	5	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21	0.63		(n = 100)

ในตารางที่ 7.2 แสดงความเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบในเรื่องเดียวกัน ซึ่งพบว่าปัญหาที่เกิดจากการก่อสร้างอันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากที่สุดโดยมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับกลุ่มผู้ประกอบการก่อสร้าง คือ ปัญหามลภาวะทางอากาศและฝุ่นละออง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในงานก่อสร้างมีการใช้วัสดุมากมายหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็น ซีเมนต์ ทราย อิฐ ไม้ ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดฝุ่นละอองฟุ้งกระจายสู่สภาพแวดล้อมและชุมชนรอบข้าง ส่วนปัญหารองลงมาของกลุ่มนี้คือ ปัญหาขยะก่อสร้าง ปัญหาการจราจรติดขัด / กีดขวางการจราจร ปัญหามลภาวะทางเสียงและการสั่นสะเทือน ปัญหาการปนเปื้อนของดิน เมื่อมองในภาพรวมความคิดเห็นของผู้ออกแบบด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการก่อสร้างแล้ว พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.36 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.56 ทำให้สามารถแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในขั้นระดับปานกลางที่โน้มเอียงไปทางมาก

ตารางที่ 7.2

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. มลภาวะทางอากาศ และ ฝุ่นละออง	3.83	0.77	1	มาก
2. มลภาวะทางเสียงและการสั่นสะเทือน	3.53	0.80	4	มาก
3. ทำให้การจราจรติดขัด / กีดขวางการจราจร	3.60	0.71	3	มาก
4. ปัญหาขยะก่อสร้าง	3.79	0.77	2	มาก
5. ปัญหาน้ำเสียและกลิ่น	3.21	0.96	6	ปานกลาง
6. ปัญหาการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย	2.89	1.07	7	ปานกลาง
7. ปัญหาการปนเปื้อนของดิน	2.75	1.00	8	ปานกลาง
8. มลภาวะทางทัศนียภาพ	3.29	0.98	5	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	0.56		(n = 100)

7.2 เหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ในการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเรื่องเหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างนั้น พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างส่วนใหญ่ยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อให้งานราบรื่นไม่ถูกระงับหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ เพราะหากเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาตรวจสอบในโครงการและออกคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างแล้วย่อมส่งผลเสียหายเป็นอย่างมากต่อโครงการไม่ว่าว่าจะเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น และ เวลาที่สูญเสียไป เหตุผลอื่นๆรองลงมาคือ เป็นกฎหมายที่บังคับใช้ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของเจ้าหน้าที่รัฐจะใช้ในการออกคำสั่งและบังคับใช้ต่อโครงการก่อสร้างที่มีการละเมิดข้อกำหนดต่างๆในกฎหมาย และเหตุผลเพื่อความเป็นมาตรฐานของโครงการ โดยเหตุผลในเรื่องเพื่อเป็นการช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายในโครงการเป็นตัวเลือกที่มีอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการป้องกันสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้างย่อมมีค่าใช้จ่ายในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการซึ่งจะทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ครั้นเมื่อดูใน

ภาพรวมด้านความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้างถึงเหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.42 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.55 จึงแปลความหมายได้ว่าผู้ประกอบการยังเห็นว่าปัญหาโดยรวมอยู่ในขั้นระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางมาก ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างแสดงอยู่ในตารางที่ 7.3

ตารางที่ 7.3

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อเหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับของตัวแปร
1. บริษัทต้องการใช้เป็นจุดขายทางการตลาด	3.20	0.77	5	ปานกลาง
2. เป็นกฎหมายที่บังคับใช้	4.13	0.86	2	มาก
3. เป็นความต้องการของเจ้าของโครงการ	3.23	0.89	4	ปานกลาง
4. จิตสำนึกต่อการรักษาและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม	2.95	0.73	6	ปานกลาง
5. เพื่อความเป็นมาตรฐานของโครงการ	3.43	0.73	3	ปานกลาง
6. เพื่อเป็นการช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายในโครงการ	2.70	0.75	7	ปานกลาง
7. เพื่อให้งานราบรื่นไม่ถูกระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างโครงการจากหน่วยงานรัฐ	4.30	0.79	1	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.55		(n = 100)

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบในเรื่องเดียวกันซึ่งแสดงผลในตารางที่ 7.4 พบว่ากลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันกับกลุ่มผู้ประกอบการก่อสร้าง คือ เพื่อต้องการให้งานราบรื่นไม่ถูกระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างโครงการจากหน่วยงานรัฐ ในเหตุผลรองลงมา คือ เป็นกฎหมายที่บังคับใช้โดยภาครัฐ อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ออกแบบมองในเรื่องการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างว่าสามารถใช้เป็นจุดขายทางการตลาดกับ

ทางลูกค้าได้ อีกทั้งยังใช้เสริมสร้างรายได้เปรียบต่อคู่แข่งทางธุรกิจในการประมูลงาน เป็นที่น่าแปลกใจว่าการยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมเพราะเกิดจากจิตสำนึกต่อการรักษาและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมมีการเลือกน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่าสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์และเป็นระบบธรรมชาติที่เกื้อหนุนการดำรงชีพอยู่ทุกวันทุกเวลา ทำให้มนุษย์กลับเห็นความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นสิ่งแวดล้อมจึงมักจะเป็นประเด็นสำคัญลำดับท้ายๆ ตามหลังปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งนี้เพราะผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมมักจะใช้เวลาในการสะสมยาวนาน กว่าที่รู้ตัวก็แก้ไขไม่ทันหรือกว่าจะรู้ตัวก็ต้องใช้งบประมาณมหาศาลในการแก้ไขปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม ถ้าวิเคราะห์ในภาพรวมถึงความคิดเห็นของผู้ออกแบบต่อเหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมพบว่ามีความเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.56 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มออกแบบคิดเห็นว่าปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 7.4

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อเหตุผลที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับของตัวแปร
1. บริษัทต้องการใช้เป็นจุดขายทางด้านการตลาด	3.60	0.84	3	มาก
2. เป็นกฎหมายที่บังคับใช้	3.93	0.62	2	มาก
3. เป็นความต้องการของเจ้าของโครงการ	3.29	0.84	5	ปานกลาง
4. จิตสำนึกต่อการรักษาและป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม	3.13	0.92	7	ปานกลาง
5. เพื่อความเป็นมาตรฐานของโครงการ	3.50	0.69	4	มาก
6. เพื่อเป็นการช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายในโครงการ	3.19	1.00	6	ปานกลาง
7. เพื่อให้งานราบรื่นไม่ถูกระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างโครงการจากหน่วยงานรัฐ	4.30	0.79	1	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.43		(n = 100)

7.3 เหตุผลที่พยายามหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

จากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา และกลุ่มผู้ออกแบบ ในเรื่องของเหตุผลที่พยายามหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกัน คือมีความพยายามหลีกเลี่ยงปฏิบัติตามกฎหมายด้วยเหตุผลในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลและควบคุมซึ่งทำให้กำไรลดลง เหตุผลรองลงมา คือขาดจิตสำนึกในการป้องกันสิ่งแวดล้อม และการที่ผู้รับเหมาเองไม่ให้ความร่วมมือทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้และการวางแผนในงานป้องกันสิ่งแวดล้อมสำหรับสาเหตุอื่นที่น่าสนใจ คือ เจ้าของโครงการไม่ต้องการเนื่องจากทำให้มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เพราะค่าใช้จ่ายและค่าดำเนินการด้านการป้องกันสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับผู้รับเหมา สุดท้ายจะถูกผลักเป็นการรับผิดชอบของเจ้าของโครงการ เมื่อมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นทำให้โครงการต้นทุนขาลง ส่วนเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ คิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจและไร้สาระ นับว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่อย่างน้อยกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มยังเห็นว่าการรักษาสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เรื่องไร้สาระ เมื่อมองในภาพรวมของความคิดเห็นจากผู้ประกอบการก่อสร้างต่อเหตุผลที่พยายามหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคารแล้ว พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.38 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยรวมอยู่ที่0.59 แสดงว่าผู้รับเหมาและผู้ประกอบการเห็นว่าปัญหาโดยรวมยังอยู่ในขั้นระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางมาก ในขณะที่ทางกลุ่มผู้ออกแบบมีค่าเฉลี่ย 3.52 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยรวมอยู่ที่ 0.41 ซึ่งแสดงว่าในกลุ่มผู้ออกแบบมีความเห็นต่อปัญหาโดยรวมอยู่ในขั้นระดับมาก ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7.4 และ 7.5 ซึ่งแสดงความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา และกลุ่มผู้ออกแบบ ตามลำดับ

ตารางที่ 7.5

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อเหตุผลที่พยายาม หลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับของตัวแปร
1. เรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลและควบคุมซึ่งทำให้กำไรลดลง	4.30	0.72	1	มาก
2. คิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจและไร้สาระ	2.86	0.82	9	ปานกลาง
3. ทำให้งานล่าช้าเนื่องจากการเตรียมการป้องกันสิ่งแวดล้อม	3.35	0.74	5	ปานกลาง
4. เจ้าของโครงการไม่ต้องการเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	3.41	0.78	4	ปานกลาง
5. บริษัทขาดความรู้ในการนำมาใช้	3.08	0.60	7	ปานกลาง
6. บริษัทขาดบุคลากรในการดำเนินการ	3.01	0.63	8	ปานกลาง
7. ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือ	3.48	0.77	3	ปานกลาง
8. ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.30	0.77	6	ปานกลาง
9. ขาดจิตสำนึกในการป้องกันสิ่งแวดล้อม	3.61	0.93	2	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	0.59		(n =100)

ตารางที่ 7.6

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อเหตุผลที่พยายามหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย
สิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. เรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลและควบคุมซึ่งทำให้ กำไรลดลง	4.14	0.83	1	มาก
2. คิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจและไร้สาระ	3.21	0.71	9	ปานกลาง
3. ทำให้งานล่าช้าเนื่องจากการเตรียมการป้องกัน สิ่งแวดล้อม	3.46	0.70	5	ปานกลาง
4. เจ้าของโครงการไม่ต้องการเนื่องจากมี ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	3.55	0.76	4	มาก
5. บริษัทขาดความรู้ในการนำมาใช้	3.25	0.82	7	ปานกลาง
6. บริษัทขาดบุคลากรในการดำเนินการ	3.24	0.83	8	ปานกลาง
7. ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือ	3.56	0.77	3	มาก
8. ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	3.45	0.77	6	ปานกลาง
9. ขาดจิตสำนึกในการป้องกันสิ่งแวดล้อม	3.79	0.88	2	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.52	0.41		(n = 100)

7.4 ปัญหาที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

จากการสอบถามความคิดเห็นของทั้งกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา กับกลุ่ม
ผู้ออกแบบ ในเรื่องของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการ
ก่อสร้างอาคาร ซึ่งแสดงในตารางที่ 7.7 และ 7.8 นั้น พบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไปในทิศทาง
เดียวกันใน 3 อันดับแรกดังนี้

ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนจึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า
อาจเนื่องมาจากขาดการบูรณาการโครงสร้างการบริหารงานรวมทั้งแผนงานและ
นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวดกวดขันเท่าที่ควร
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความอ่อนแอของกลไกด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและควบคุม
เนื่องจากนโยบายภาครัฐลดอัตรากำลังของข้าราชการทำให้อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ดูแล
ด้านสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมกับปริมาณงานการควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมาย

นอกจากนี้ปัญหารองลงมาส่วนใหญ่เป็นปัญหาในเรื่องของตัวบทกฎหมาย เช่น ตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจนทำให้ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายผู้ประกอบการต่างตีความให้เกิดประโยชน์กับฝ่ายของตนในการปฏิบัติ ปัญหาในเรื่องบทลงโทษที่เบาเกินไปเนื่องเพราะมักเป็นโทษปรับ หรือหากมีโทษจำคุกก็จะรอลงอาญา ส่วนปัญหาที่เป็นอุปสรรคน้อยที่สุด คือ เรื่องขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม อาจเป็นเพราะขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานของภาครัฐด้วยกันเอง ทั้งในระดับจังหวัด และ ระดับท้องถิ่นจนบางครั้งทำให้เกิดการเกี่ยงกันในการบังคับใช้กฎหมาย

ตารางที่ 7.7

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย
สิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและ ผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. เรื่องของตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน	3.46	0.76	4	ปานกลาง
2. เรื่องของกฎหมายที่มีบทลงโทษเบาเกินไป	3.41	0.71	5	ปานกลาง
3. การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ เข้มงวดกวดขันเท่าที่ควร	3.82	0.86	2	มาก
4. เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและ ควบคุม	3.65	0.73	3	มาก
5. ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอน จึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า	3.89	0.75	1	มาก
6. ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กร ด้านสิ่งแวดล้อม	3.12	1.02	6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.58		(n = 100)

ทั้งนี้เมื่อดูภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้าง และ ผู้ออกแบบ ที่มีต่อปัญหา
การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมจะใกล้เคียงกัน คือ
3.56 และ 3.59 ตามลำดับ ซึ่งแปลความหมายได้ว่าโดยรวมแล้ว อุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย
สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 7.8

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างอาคาร

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ	ระดับของตัวแปร
1. เรื่องของตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน	3.41	0.85	5	ปานกลาง
2. เรื่องของกฎหมายที่มีบทลงโทษเบาเกินไป	3.52	0.82	4	มาก
3. การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวดกวดขันเท่าที่ควร	3.70	0.80	3	มาก
4. เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและควบคุม	3.79	0.82	1	มาก
5. ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนจึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า	3.72	0.90	2	มาก
6. ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม	3.39	0.75	6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	0.51		(n = 100)

7.5 มาตรการของภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการ และ กลุ่มผู้ออกแบบ ในเรื่องของมาตรการภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องดังกล่าวโดย กลุ่มผู้ประกอบการ มีความเห็นว่า มาตรการของภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาให้ได้ผลมากที่สุด คือ การกำหนดให้มีระบบเงินประกันสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้างและจะคืนให้เมื่อโครงการเสร็จสิ้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.77 ดังแสดงอยู่ในตารางที่ 7.9 ในทางตรงกันข้ามกลุ่มผู้ออกแบบมีความเห็นว่า มาตรการของภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาแล้วได้ผลมากที่สุด คือ การยกเว้นภาษีให้กับวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 ดังแสดงอยู่ในตารางที่ 7.10

กลุ่มผู้ประกอบการ มีความเห็นว่า มาตรการภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหา คือ กำหนดให้มีระบบเงินประกันสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขออนุญาตก่อสร้างและคืนให้เมื่อจบโครงการ
เพื่อให้เกิดความยุติธรรมทั้งในฝ่ายภาครัฐที่กำกับดูแล และ ฝ่ายผู้ประกอบการ ที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่ผู้รับเหมาผู้ประกอบการทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมขึ้น ภาครัฐสามารถหักเงินประกัน ดังกล่าวนำไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดมลพิษ และ อีกส่วนหนึ่งนำไปจ่ายชดเชยให้แก่ผู้เสียหาย หลักดังกล่าวนี้เรียกว่า " หลักผู้ใดก่อมลพิษผู้นั้นต้องเป็นผู้จ่าย "

กลุ่มผู้ออกแบบ มีความเห็นว่า มาตรการภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหา คือ การยกเว้นภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
อาจเนื่องมาจาก เป็นมาตรการที่ผู้ออกแบบสามารถมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ ด้วยการ กำหนดให้ใช้วัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไว้ในแบบโดยที่ไม่ทำให้ราคาก่อสร้างสูงขึ้นมากนัก ภาครัฐสามารถที่จะส่งเสริมผู้ออกแบบด้วยมาตรการยกเว้นภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนมาตรการของภาครัฐที่ควรใช้แก้ไขปัญหาของลงมา คือ สนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้รับรองสิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนและชุมชน ดังนั้นภาครัฐจึงควรผลักดันให้เกิดการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพ และจะต้องจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ส่วนมาตรการภาครัฐที่ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุด คือ การเพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น รวมถึงรณรงค์ให้บริษัทรับเหมาก่อสร้างเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และ การจัดอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับบริษัทก่อสร้าง สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับมาตรการเหล่านี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างคำนึงถึงเรื่องต้นทุนค่าใช้จ่ายที่มีผลกระทบต่อด้านธุรกิจเป็นหลัก ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงเลือกมาตรการของภาครัฐที่เกี่ยวกับด้านการเงินเป็นหลัก ทั้งนี้เมื่อดูภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้าง และ ผู้ออกแบบ ต่อมาตรการของภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมใกล้เคียงไม่แตกต่างกันมากนัก คือ 3.48 และ 3.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 7.9

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อมาตรการภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหา
ในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและ ผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ให้การสนับสนุนด้านการเงินโดยให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ	3.50	0.87	5	มาก
2. สร้างแรงจูงใจโดยการลดระบบการจดทะเบียนภาษี	3.65	0.94	3	มาก
3. ยกเว้นภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	3.49	0.94	6	ปานกลาง
4. สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตรวัสดุรีไซเคิลและการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่	3.33	0.90	8	ปานกลาง
5. ส่งเสริมเทคโนโลยีและเครื่องจักรในการก่อสร้างที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.30	0.92	10	ปานกลาง
6. สนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	3.74	0.95	2	มาก
7. เรียกเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	3.31	0.93	9	ปานกลาง
8. เพิ่มภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	3.30	0.88	10	ปานกลาง
9. กำหนดให้มีระบบเงินประกันสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขออนุญาตก่อสร้างและจะคืนให้เมื่อโครงการเสร็จสิ้น	3.77	0.94	1	มาก
10. กำหนดให้มีบริษัทก่อสร้างต้องจ้างTHIRD PARTY เข้ามาตรวจสอบและวัดค่าคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทำรายงานส่งหน่วยงานรัฐทุกเดือน	3.63	0.93	4	มาก
11. จัดอบรมและสร้างจิตสำนึกให้กับบริษัทก่อสร้าง	3.41	0.94	7	ปานกลาง
12. เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้นรวมถึงรณรงค์ให้บริษัทรับเหมาก่อสร้างให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม	3.27	0.91	12	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.64		(n = 100)

ตารางที่ 7.10

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อมาตรการภาครัฐที่จะใช้แก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย
สิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ให้การสนับสนุนด้านการเงินโดยให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ	3.55	0.77	5	มาก
2. สร้างแรงจูงใจโดยการลดระบบการเก็บภาษี	3.53	0.78	6	มาก
3. ยกเว้นภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	3.75	0.81	1	มาก
4. สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตวัสดุรีไซเคิลและการนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่	3.50	0.87	7	มาก
5. ส่งเสริมเทคโนโลยีและเครื่องจักรในการก่อสร้างที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.49	0.77	8	ปานกลาง
6. สนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	3.69	0.93	3	มาก
7. เรียกเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	3.56	0.87	4	มาก
8. เพิ่มภาษีวัสดุก่อสร้างที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	3.38	0.90	11	ปานกลาง
9. กำหนดให้มีระบบเงินประกันสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขออนุญาตก่อสร้างและจะคืนให้เมื่อโครงการเสร็จสิ้น	3.73	0.79	2	มาก
10. กำหนดให้มีบริษัทก่อสร้างต้องจ้างTHIRD PARTY เข้ามาตรวจสอบและวัดค่าคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทำรายงานส่งหน่วยงานรัฐทุกเดือน	3.47	0.81	9	ปานกลาง
11. จัดอบรมและสร้างจิตสำนึกให้กับบริษัทก่อสร้าง	3.35	0.85	12	ปานกลาง
12. เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้นรวมถึงรณรงค์ให้บริษัทรับเหมาก่อสร้างให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม	3.45	0.83	10	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54	0.44		(n = 100)

7.6 ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในเรื่องประโยชน์ที่ได้จากการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างมีความเห็นว่า ช่วยป้องกันสิ่งแวดล้อม เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด ประโยชน์รองลงมาคือ ช่วยเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และชื่อเสียงบริษัท รวมถึงใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาด ส่วนประโยชน์ที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ช่วยเพิ่มกำไรให้กับบริษัท อาจเป็นเพราะว่าเมื่อนำกฎหมายมาบังคับใช้ในโครงการขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งมีมูลค่าโครงการไม่สูงมากนักทำให้ต้นทุนโครงการสูงขึ้นอันเป็นเหตุให้กำไรลดลง จะเห็นได้ว่าการดำเนินการป้องกันสิ่งแวดล้อมตามกำหนดยลัณมีค่าใช้จ่ยทั้งสินไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ในการป้องกันและบุคลากรที่ควบคุมดูแลงานด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้างต่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.13 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยรวมอยู่ที่0.58 ซึ่งหมายความว่าปัญหาโดยรวมยังอยู่ในขั้นระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างแสดงอยู่ในตารางที่ 7.11

ตารางที่ 7.11

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาด	3.30	0.83	4	ปานกลาง
2. ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และชื่อเสียงบริษัท	3.43	0.79	3	ปานกลาง
3. ช่วยเพิ่มกำไรให้กับบริษัท	2.35	0.88	8	น้อย
4. ช่วยปรับปรุงผลิิตภาพของงาน	2.88	0.78	6	น้อย
5. ช่วยปรับปรุงคุณภาพของงาน	2.89	0.80	5	ปานกลาง
6. ช่วยลดระยะเวลาในการก่อสร้าง	2.38	0.80	7	น้อย
7. ช่วยป้องกันสิ่งแวดล้อม	4.27	0.76	1	มาก
8. ช่วยเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า	3.56	0.73	2	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.13	0.58		(n = 100)

ในด้านความเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบสำหรับเรื่องเดียวกันนี้ พบว่ากลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ช่วยป้องกันสิ่งแวดล้อม และ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ ช่วยเพิ่มกำไรให้กับบริษัท ส่วนประโยชน์ที่รองลงมา คือ ใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาด ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และชื่อเสียงบริษัท และ ช่วยเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า ทั้งนี้ผู้ออกแบบอาจมองเห็นถึงประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างโดยนำมาใช้เป็นจุดขายทางการตลาด และการสร้างชื่อเสียงให้กับบริษัทในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมได้ ในด้านภาพรวมความคิดเห็นของผู้ออกแบบต่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอยู่ที่ 3.42 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยอยู่ที่ 0.51 จะเห็นได้ว่าผู้ออกแบบเห็นประโยชน์โดยรวมของกฎหมายสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ดังแสดงในตารางที่ 7.12

ตารางที่ 7.12

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาด	3.62	0.79	2	มาก
2. ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และชื่อเสียงบริษัท	3.58	0.77	3	มาก
3. ช่วยเพิ่มกำไรให้กับบริษัท	2.98	1.03	8	ปานกลาง
4. ช่วยปรับปรุงผลผลิตภาพของงาน	3.30	0.87	5	ปานกลาง
5. ช่วยปรับปรุงคุณภาพของงาน	3.27	0.87	6	ปานกลาง
6. ช่วยลดระยะเวลาในการก่อสร้าง	3.00	0.94	7	ปานกลาง
7. ช่วยป้องกันสิ่งแวดล้อม	4.05	0.81	1	มาก
8. ช่วยเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า	3.54	0.83	4	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.51		(n = 100)

7.7 ผลเสียที่เกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ในการสอบถามความคิดเห็นทางเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า เมื่อดูภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการก่อสร้าง และ ผู้ออกแบบ ที่มีต่อผลเสียที่เกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คือ 3.52 และ 3.58 ตามลำดับ จึงเป็นเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างสนใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเพราะมีความเห็นต่อผลเสียโดยรวมว่าอยู่ในขั้นมาก ดังนั้นภาครัฐต้องเข้ามาบทบาทในการเพิ่มมาตรการแก้ไข ประชาสัมพันธ์ และ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

จากตารางที่ 7.13 และ ตารางที่ 7.14 พบว่า ผู้ประกอบการก่อสร้าง และ ผู้ออกแบบ มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันเกือบทั้งหมด โดยผลเสียที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ทำให้ต้นทุนของงานก่อสร้างสูงขึ้น ผลเสียรองลงมา คือ ต้องมีการเตรียมการตั้งแต่เริ่มโครงการ อันเป็นการเพิ่มขั้นตอนการทำงานในโครงการ ทำให้ต้องเพิ่มบุคลากรในการควบคุมดูแล และทำให้เป็นการเพิ่มงานด้านเอกสาร

ตารางที่ 7.13

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อผลเสียที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ทำให้ต้นทุนของงานก่อสร้างสูงขึ้น	4.27	0.68	1	มาก
2. ต้องมีการเตรียมการตั้งแต่เริ่มโครงการ	3.79	0.77	2	มาก
3. เป็นการเพิ่มขั้นตอนการทำงานในโครงการ	3.74	0.80	3	มาก
4. ทำให้ต้องเพิ่มบุคลากรในการควบคุมดูแล	3.34	0.76	4	ปานกลาง
5. ทำให้เป็นการเพิ่มงานด้านเอกสาร	3.32	0.75	5	ปานกลาง
6. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนผังองค์กร	2.66	0.95	6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.52	0.68		(n = 100)

ส่วนผลเสียที่น้อยที่สุด คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนผังองค์กร อาจเป็นเพราะโครงการก่อสร้างส่วนใหญ่มักมอบหมายหน้าที่กำกับดูแลสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรที่มีอยู่ในโครงการอยู่แล้ว บางแห่งมอบหมายความรับผิดชอบให้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) เป็นผู้ดูแล บางแห่งก็มอบหมายให้วิศวกรควบคุมงานก่อสร้างเป็นผู้ดูแล

ตารางที่ 7.14

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อผลเสียที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับของ ตัวแปร
1. ทำให้ต้นทุนของงานก่อสร้างสูงขึ้น	4.07	0.82	1	มาก
2. ต้องมีการเตรียมการตั้งแต่เริ่มโครงการ	3.60	0.78	3	มาก
3. เป็นการเพิ่มขั้นตอนการทำงานในโครงการ	3.71	0.77	2	มาก
4. ทำให้ต้องเพิ่มบุคลากรในการควบคุมดูแล	3.41	0.82	4	ปานกลาง
5. ทำให้เป็นการเพิ่มงานด้านเอกสาร	3.41	0.83	5	ปานกลาง
6. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนผังองค์กร	3.27	1.00	6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.58	0.54		(n = 100)

7.8 มาตรการของผู้ออกแบบเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

จากการสอบถามความเห็นเพิ่มเติม เฉพาะในกลุ่มผู้ออกแบบในเรื่องมาตรการของผู้ออกแบบเพื่อช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ากลุ่มผู้ออกแบบส่วนมากเน้นหนักไปในเรื่องการเลือกใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ นอกจากนี้ผู้ออกแบบยังได้คำนึงถึงการประหยัดพลังงานของอาคาร อาจเป็นไปได้ที่กลุ่มผู้ออกแบบเป็นกลุ่มที่ไม่ได้มีหน้าที่ควบคุมงานก่อสร้างซึ่งมีกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหลายกิจกรรม จึงได้มีมาตรการที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการออกแบบด้วยการระบุรายละเอียดต่างๆไว้ในแบบ ตั้งแต่ต้นเพื่อให้ผู้รับเหมาก่อสร้าง

ปฏิบัติตามสัญญา ส่วนมาตรการที่ผู้ออกแบบให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ การกำหนดให้มีมาตรการป้องกันสิ่งแวดล้อมในเอกสารการประมูล ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการดังกล่าวมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสูงขึ้น หากไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าของโครงการก็ย่อมจะเป็นไปได้ยาก ในการวิเคราะห์ภาพรวมความคิดเห็นของผู้ออกแบบต่อมาตรการของผู้ออกแบบเพื่อช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 7.15 พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.70 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)เฉลี่ยอยู่ที่ 0.50 จะเห็นได้ว่าผู้ออกแบบให้ความสำคัญต่อมาตรการการออกแบบเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในขั้นมาก

ตารางที่ 7.15

ความคิดเห็นกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อมาตรการของผู้ออกแบบเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ออกแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	อันดับ	ระดับ ของตัว แปร
1. การวางแผนในการใช้ที่ดินโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.63	0.91	4	มาก
2. การเลือกใช้วัสดุก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.10	0.67	1	มาก
3. การออกแบบโดยคำนึงถึงการประหยัดพลังงาน	3.88	0.76	2	มาก
4. การเลือกใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	3.63	0.79	3	มาก
5. การเลือกวิธีการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดโดยระบุในเอกสารก่อสร้าง	3.58	0.79	5	มาก
6. การกำหนดให้มีมาตรการป้องกันสิ่งแวดล้อมในเอกสารการประมูล	3.50	0.94	7	มาก
7. การกำหนดให้มีค่าใช้จ่ายในการป้องกันสิ่งแวดล้อมในสัญญาจ้างกับผู้รับเหมาก่อสร้าง	3.56	0.99	6	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.70	0.50		(n=100)

7.9 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกฎหมายสิ่งแวดล้อมสำหรับงานก่อสร้าง

จากผลสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ 85 รับผิดชอบต่อการใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมมาบังคับใช้ในงานก่อสร้าง และ เห็นด้วยกับการนำกฎหมายสิ่งแวดล้อมมาใช้กับโครงการก่อสร้าง แต่เมื่อสอบถามถึงการรับรู้ในตัวบทกฎหมายพบว่า กลุ่มตัวอย่างทราบว่ามีความหมายมาบังคับใช้ แต่ไม่ทราบในรายละเอียดของตัวบทกฎหมายคิดเป็น ร้อยละ 71 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แม้ผลจะออกมาเป็นเช่นนั้นแต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่าการพยายามที่จะหลีกเลี่ยงปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอันเนื่องจากการป้องกันสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจ นอกจากนี้ในการสอบถามถึงปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยกว่าร้อยละ 60 มีความเห็นว่าตัวบทกฎหมายมีประสิทธิภาพ แต่ปัญหาเกิดจากเจ้าหน้าที่รัฐขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย อาจเป็นไปได้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐไม่เพียงพอกับจำนวนโครงการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นทุกปี แต่อัตรากำลังพลในส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กำกับด้านสิ่งแวดล้อมมิได้เพิ่มตาม และการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นบางพื้นมีปัญหาในการบังคับใช้เนื่องจากมีเรื่องการเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซงการทำงานของเจ้าหน้าที่ ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง แสดงอยู่ในตารางที่ 7.16

จากการสำรวจ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เคยมีประสบการณ์ทำงานในโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องจัดทำ EIA ผู้วิจัยจึงได้สอบถามเพิ่มเติมถึงเรื่องการจัดทำ EIA ในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ว่ามีผลกระทบต่อธุรกิจขององค์กรหรือไม่ ซึ่งในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 60 ตอบเป็นเสียงเดียวกันว่าส่งผลกระทบต่อธุรกิจ และ กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เกินกว่าร้อยละ 75 มีความเห็นว่าการนำ EIA มาใช้ในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

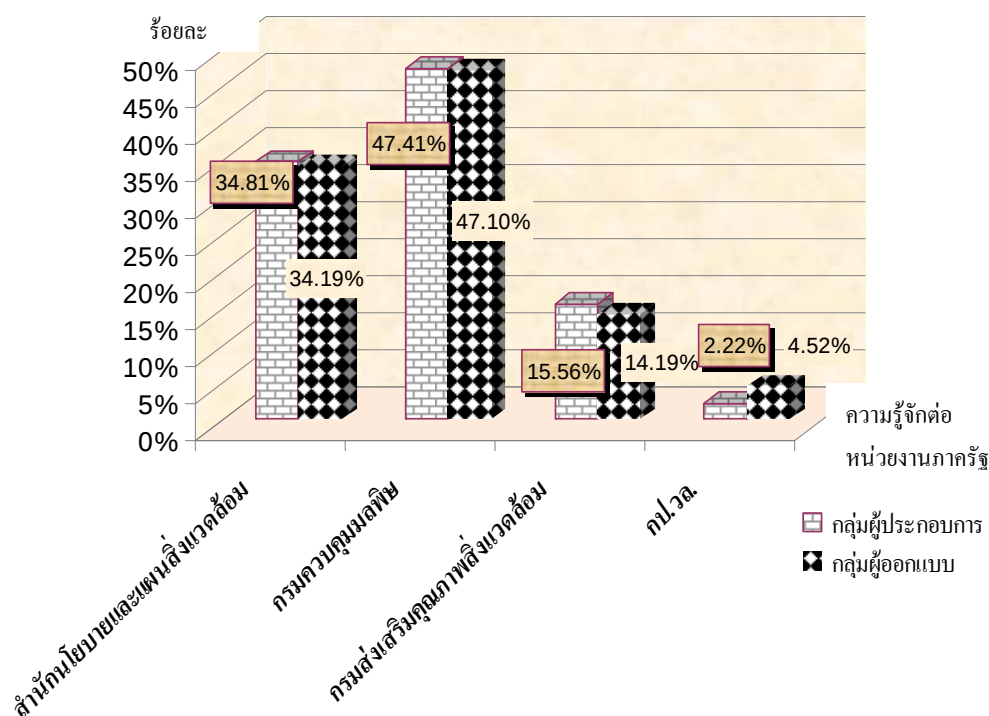
ตารางที่ 7.16

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบที่มีต่อการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม
ในงานก่อสร้าง

ลำดับ	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	(ร้อยละ)	
		ผู้ประกอบการ	ผู้ออกแบบ
1	การรับทราบถึงการมีกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่บังคับใช้ในงานก่อสร้าง		
-	ทราบ	87	85
-	ไม่ทราบ	13	15
2	ความเห็นเกี่ยวกับการนำกฎหมายสิ่งแวดล้อมมาใช้กับโครงการก่อสร้าง		
-	เห็นด้วย	94	90
-	ไม่เห็นด้วย	6	10
3	ความชัดเจนของตัวบทกฎหมายและบทลงโทษ		
-	มีประสิทธิภาพ	56	68
-	ไม่มีประสิทธิภาพ	44	32
4	ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่รัฐในการบังคับกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง		
-	มีประสิทธิภาพ	33	43
-	ไม่มีประสิทธิภาพ	67	57
5	การรับทราบถึงตัวบทกฎหมายที่บังคับใช้ในการควบคุมโครงการ		
-	ทราบ	29	29
-	ไม่ทราบ	71	71
6	ประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายของกลุ่มตัวอย่างที่เคยทำงานในโครงการที่ต้องผ่านการทำEIA		
-	มีประสิทธิภาพ	82.86	75.64
-	ไม่มีประสิทธิภาพ	17.14	24.36
7	ผลกระทบต่อการทำธุรกิจก่อสร้างในโครงการที่บังคับใช้ EIA		
-	มีผลกระทบ	60	63.64
-	ไม่มีผลกระทบ	40	36.36

7.10 ความรู้จักต่อหน่วยงานของภาครัฐที่กำกับดูแลงานในด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกือบ 50% รู้จักกรมควบคุมมลพิษซึ่งเป็นหน่วยงานของภาครัฐที่กำกับดูแลงานในด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ทั้งอาจเป็นเพราะจากกรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่โดยตรงในการบังคับใช้กฎหมาย เข้าไปตรวจสอบและจับกุมดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้านการควบคุมมลพิษและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องรวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องรื้อร้างทุกซ์ และในส่วคนคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (กป.วล.) กลุ่มตัวอย่างรู้จักน้อยมากไม่ถึง 5% สาเหตุน่าจะมาจากหน่วยงานดังกล่าวเพิ่งจะได้รับแต่งตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2550 ซึ่งปัจจุบันปฏิบัติงานได้ยังไม่ถึง 3 ปี จึงยังไม่มีบทบาทและผลงานมากจนเป็นที่รู้จัก โดยข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงไว้ในภาพที่ 7.1

ภาพที่ 7.1

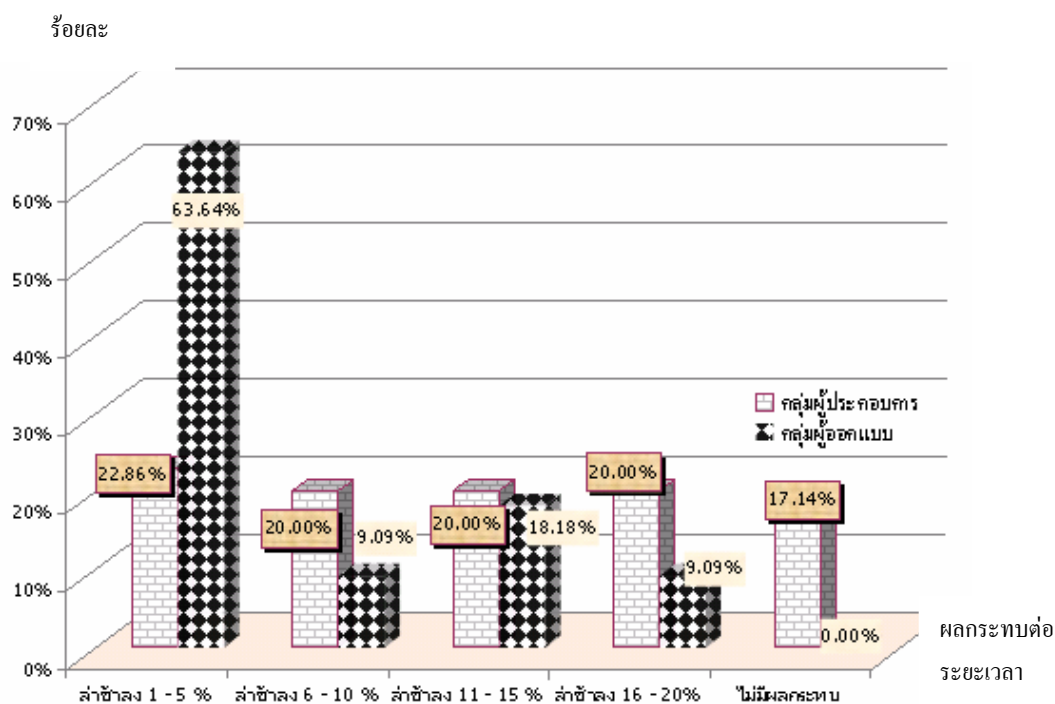
จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้จักหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

7.11 ผลกระทบด้าน เวลา คุณภาพ และต้นทุนของโครงการก่อสร้างที่ต้องจัดทำ การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA)

ในการสอบถามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่กว่า 80% ของกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมามีความเห็นว่าการนำ EIA มาใช้กับโครงการก่อสร้าง มีผลต่อเวลาในการดำเนินโครงการโดยทำให้ล่าช้าลง อยู่ในช่วงระหว่าง 1-20% ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการและลักษณะของงานในโครงการนั้นๆ ในขณะที่ตัวอย่างในกลุ่มนี้ประมาณ 17% เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อระยะเวลาโดยรวมของโครงการ แต่ในกลุ่มผู้ออกแบบเกินกว่า 60% เห็นว่ามีผลกระทบต่อระยะเวลาโดยรวมของโครงการซึ่งทำให้ระยะเวลายืดออกไป 1-5% จากเดิม ดังแสดงในภาพที่ 7.2

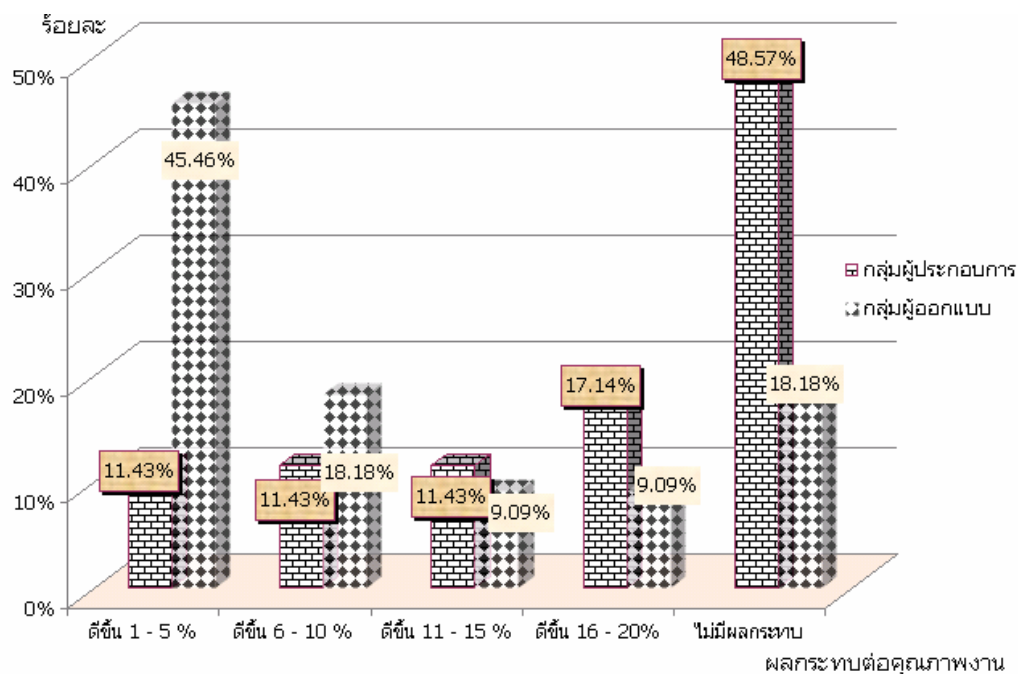
ส่วนผลกระทบต่อคุณภาพของงานในโครงการจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการเกือบครึ่งดังภาพที่ 7.3 คิดว่า EIA ไม่ได้มีผลต่อคุณภาพงาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มผู้ประกอบการอาจคิดว่าคุณภาพของงานขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการและการควบคุมงานที่ดีมีประสิทธิภาพเป็นเรื่องหลัก แต่กลุ่มผู้ออกแบบเกือบ 50% มีความเห็นว่าการทำ EIA มีผลทำให้คุณภาพงานดีขึ้น 1-5% นั่นเป็นเพราะผู้ออกแบบคิดว่า EIA ทำให้เกิดความเป็นมาตรฐานและระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานมากขึ้นทำให้คุณภาพงานออกมาดี

อย่างไรก็ตามทั้งสองกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าโครงการที่ต้องจัดทำ EIA จะส่งผลทำให้ต้นทุนของโครงการเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 6-10% แต่ก็มีผู้ประกอบการบางส่วนราว 23% เห็นว่ามีผลกระทบต่อต้นทุนทำให้สูงขึ้น 16-20% ซึ่งดูได้จากภาพที่ 7.4

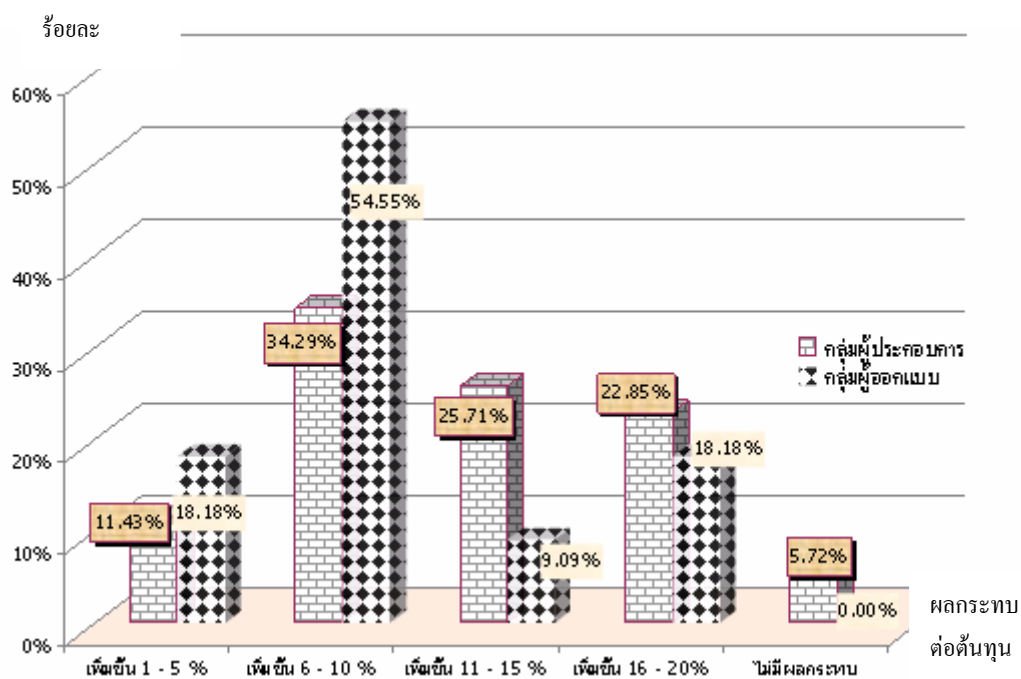
ภาพที่ 7.2

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการก่อสร้างโครงการที่ต้องจัดทำEIAสำหรับเรื่อง
ผลกระทบต่อระยะเวลาดำเนินโครงการ

ภาพที่ 7.3

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการก่อสร้างโครงการที่ต้องจัดทำEIAสำหรับเรื่อง
คุณภาพงานในโครงการ

ภาพที่ 7.4

ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการก่อสร้างโครงการที่ต้องจัดทำEIAสำหรับเรื่อง
ต้นทุนของโครงการ

7.12 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบต่อธุรกิจกับการที่กลุ่มตัวอย่างสนใจ หลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมเมื่อมีการบังคับใช้ในโครงการก่อสร้าง

จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
ภายในกลุ่มตัวอย่างของทั้งสองกลุ่มโดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนนั้น คือ กลุ่ม
ผู้ประกอบการ และ กลุ่มผู้ออกแบบ กลุ่มละ 100 ตัวอย่าง งานวิจัยนี้ตั้งสมมติฐานเพื่อหา
ความสัมพันธ์ของปัญหาว่า “ผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมาย
สิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างมีความสัมพันธ์ที่ทำให้ผู้ประกอบการสนใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติ
ตามกฎหมาย” การทดสอบนี้จะใช้สมมติฐานทางสถิติและระดับนัยสำคัญดังที่ได้กล่าวมาแล้วใน
หัวข้อที่ 6.4.2

จากข้อมูลความเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการกับการที่ผู้ประกอบการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.71 และความเห็นกลุ่มผู้ออกแบบในเรื่องเดียวกันมีค่าสัมประสิทธิ์ที่ 0.76 ส่วนค่าSignificant ดังแสดงในตาราง 7.17 ของทั้งสองกลุ่มมีค่าน้อยกว่า 0.05 ที่ตั้งไว้ ซึ่งตกในอาณาเขตวิกฤต ปฏิเสธ H_0 แสดงว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่าผลกระทบต่อธุรกิจมีผลทำให้ผู้ประกอบการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อาจเป็นเพราะผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างมาจากปัจจัยเรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลและควบคุมซึ่งทำให้กำไรลดลง ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการสำรวจจากผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างในโครงการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการป้องกันสิ่งแวดล้อม ค่าวัสดุอุปกรณ์ และค่าดำเนินการต่างๆ จะมีมูลค่าค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมูลค่าโครงการ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีมูลค่าสูงขึ้นตามขนาดของโครงการแต่ไม่แปรผันตรงกับขนาดโครงการเสียทั้งหมดเนื่องจากมีค่าคงที่ในการลงทุนและเริ่มต้นในการดำเนินการส่วนหนึ่ง เมื่อนำมาใช้ในโครงการขนาดเล็กทำให้ต้นทุนของโครงการสูงขึ้นจึงเป็นปัญหาหลักในการบังคับใช้กฎหมาย

ตารางที่ 7.17

ค่าความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการกับการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ความสัมพันธ์แบบ Spearman Rank ของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการกับการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	ผู้ประกอบการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	ผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม
กลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา	N 100	100
ผู้ประกอบการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม <i>Sig. (2-tailed)</i>	1.00 -	0.71(**) 0.00
ผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม <i>Sig. (2-tailed)</i>	0.71(**) 0.000	1.00 -
กลุ่มผู้ออกแบบ	N 100	100
ผู้ประกอบการจงใจหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม <i>Sig. (2-tailed)</i>	1.000 -	0.76(**) 0.000
ผลกระทบต่อธุรกิจของผู้ประกอบการเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม <i>Sig. (2-tailed)</i>	0.76(**) 0.000	1.000 -

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

7.13 การทดสอบความสัมพันธ์ของ มาตรการภาครัฐ การยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย และประโยชน์ที่เกิดขึ้น เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

ในหัวข้อนี้ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างโดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในกลุ่มตัวอย่างที่ละคู่จนครบทุกคู่ โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรการภาครัฐ การยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย และ ประโยชน์ที่เกิดขึ้น เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง โดยมีผลการทดสอบ ดังนี้

1. “มาตรการของภาครัฐมีความสัมพันธ์ที่ทำให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างหรือไม่” จากสมมติฐานดังกล่าว พบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนมีค่า = 0.73 ดังแสดงอยู่ในตารางที่ 7.18 ส่วนค่า Significant เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญ(α) 0.05ที่ตั้งไว้ ดังนั้นสรุปได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้างมีความเห็นว่ามาตรการของภาครัฐมีความสัมพันธ์ที่ทำให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างโดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง แต่ความสัมพันธ์ในเรื่องนี้ของกลุ่มผู้ออกแบบได้ผลทดสอบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกแต่อยู่ในระดับปานกลาง

2. “มาตรการของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างหรือไม่” ค่า Significant ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่า 0.05 สรุปได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง กับ กลุ่มผู้ออกแบบมีความเห็นตรงกันว่ามาตรการของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างโดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกแต่อยู่ในระดับต่ำ

3. “การยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมหรือไม่” ความเห็นในเรื่องนี้ของกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมาก่อสร้าง คือ การยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้างมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมโดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง แต่ในทางกลุ่มผู้ออกแบบมีความเห็นในเรื่องเดียวกันว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรการภาครัฐ การยินยอมปฏิบัติตาม และประโยชน์ที่เกิดขึ้น เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง อาจสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับกลุ่มผู้ออกแบบ โดยกลุ่มผู้ประกอบการยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายโดยขึ้นอยู่กับมาตรการของภาครัฐที่ใช้ดูแล ควบคุม รวมถึงการช่วยเหลือในด้านต่างๆกับผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง ซึ่งมีได้เกิดจากการมองเห็นประโยชน์ของกฎหมายในการรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ในส่วนของผู้ออกแบบมีความเห็นตรงกันข้ามกับกลุ่มแรกโดยยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเนื่องมาจากมองเห็นประโยชน์ในด้านต่างๆที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมไว้ให้กับอนุชนรุ่นหลัง ใช้สร้างเป็นกลยุทธ์ทาง

การตลาดเพื่อดึงดูดลูกค้าและชิงความได้เปรียบจากคู่แข่งทางการค้า นอกจากนี้ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้กับบริษัทอีกด้วย

ตารางที่ 7.18

ค่าความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างในเรื่อง มาตรการภาครัฐ การยินยอมปฏิบัติตาม และประโยชน์ที่เกิดขึ้น เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง

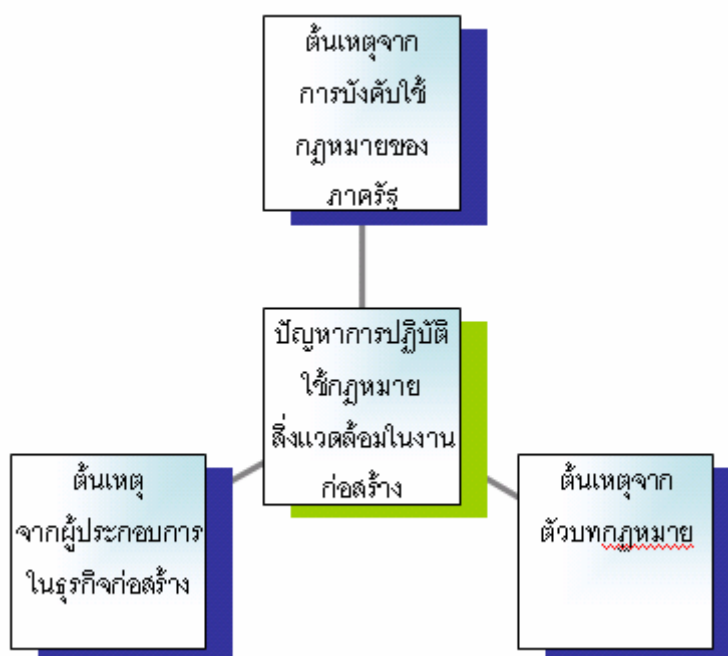
ความสัมพันธ์แบบSpearman Rank ระหว่างปัจจัยภายในกลุ่มของผู้ประกอบการ	การยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้าง	มาตรการของภาครัฐ	ประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการ
กลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา N	100	100	100
การยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	1.000	0.73(**)	0.56(**)
Sig. (2-tailed)	-	0.001	0.005
มาตรการของภาครัฐ	0.73(**)	1.000	0.31(**)
Sig. (2-tailed)	0.001	-	0.000
ประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	0.56(**)	0.31(**)	1.000
Sig. (2-tailed)	0.005	0.000	-
กลุ่มผู้ออกแบบ N	100	100	100
การยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	1.000	0.59(**)	0.75(**)
Sig. (2-tailed)	-	0.000	0.000
มาตรการของภาครัฐ	0.59(**)	1.000	0.38(**)
Sig. (2-tailed)	0.000	-	0.000
ประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโครงการก่อสร้าง	0.75(**)	0.38(**)	1.000
Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	-

** Correlation is significant at the .01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the .05 level (2-tailed)

7.14 สาเหตุของปัญหาการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง

จากการสอบถามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้างให้เกิดประสิทธิผลนั้น สามารถลำดับความสำคัญของปัญหาได้จากข้อมูลที่แสดงอยู่ในตารางที่ 7.19 นั่นคือ ต้นกำเนิดของปัญหาดังกล่าวประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ประกอบการในธุรกิจก่อสร้างเอง และปัญหาที่เกิดจากตัวบทกฎหมาย แสดงไว้ในภาพที่ 7.5

ภาพที่ 7.5

ต้นเหตุของปัญหาการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง

ข้อมูลที่ได้ตามตารางที่ 7.19 พบว่า 4 อันดับแรก ได้แก่ ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนจึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า รองลงมา คือ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวดกดดันเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและควบคุม ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละชุมชนมากขึ้น ปัจจัยข้างต้นนี้ล้วนแต่เป็นปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ เผยให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐเป็นสาเหตุหลักที่สำคัญมากที่สุด ส่วนสาเหตุรองลงมา คือ สาเหตุที่เกิดจากตัวผู้ประกอบการในธุรกิจก่อสร้างเอง โดยเกิดจากปัจจัยในเรื่อง

ขาดจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือและจงใจหลีกเลี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม เจ้าของโครงการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด คือ ปัญหาที่เกิดจากตัวบทกฎหมาย มีเพียงแค่ประเด็น เรื่องของกฎหมายที่มีบทลงโทษเบาเกินไป และ เรื่องของตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน

ตารางที่ 7.19

ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมสำหรับงานก่อสร้างอาคาร

ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง	จำนวน ประชากร	คะแนน เฉลี่ย	ลำดับ
1.ตัวบทกฎหมายไม่ชัดเจน	200	3.44	9
2.กฎหมายมีบทลงโทษเบาเกินไป	200	3.45	8
3.การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวดกดขันเท่าที่ควร	200	3.76	2
4.เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอต่อการดูแลและควบคุม	200	3.72	3
5.การทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนจึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐตรวจสอบค่อนข้างล่าช้า	200	3.81	1
6.ขาดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐกับองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย	200	3.23	11
7.ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนในแต่ละชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	200	3.72	3
8.ขาดการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทมากขึ้น รวมถึงรณรงค์ให้บริษัทรับเหมาก่อสร้างเห็นความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม	200	3.36	10
9.เจ้าของโครงการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมเนื่องจากคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	200	3.48	7
10.ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือและจงใจหลีกเลี่ยงในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	200	3.52	6
11.ผู้ปฏิบัติงานขาดจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม	200	3.70	5

7.15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกันระหว่าง กลุ่มผู้ประกอบการ และผู้รับเหมา กับ กลุ่มผู้ออกแบบซึ่งมีต่อปัญหาการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง

จากการสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างทั้งในกลุ่มผู้ประกอบการและผู้รับเหมา กับ กลุ่มผู้ออกแบบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบเพื่อหาความคิดเห็นที่แตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธี t-test ในการทดสอบสมมติฐานของการทดสอบ คือ “กลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ในเรื่องของสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง”

สมมติฐานทางสถิติ $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ (ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน)
 $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$ (ความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน)

ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะพิจารณาจากค่า Significant โดยถ้า Significant มีค่าน้อยกว่าค่า นัยสำคัญ (α) = 0.05 ที่ตั้งไว้จะปฏิเสธ H_0 สรุปได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบมีความ คิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมาย สิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง แต่ถ้ามีค่า Significant มากกว่าค่า นัยสำคัญ (α) = 0.05 ที่ตั้งไว้จะ ยอมรับ H_0 สรุปได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่อง ดังกล่าว

จากการทดสอบ t-test ที่ได้ส่วนใหญ่มีค่า Significant มากกว่าค่า นัยสำคัญ (α) = 0.05 ยกเว้นปัจจัยในเรื่องการขาดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในการ ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายที่มีค่า Significant มากกว่าค่า นัยสำคัญ (α) = 0.05 สรุปได้ว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่แตกต่าง กันในปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง ดังแสดง ในตารางที่ 7.21 ส่วนปัจจัยที่กลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงาน ก่อสร้าง คือ การขาดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในการ ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย

ตารางที่ 7.20

เปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างทางความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง

Independent Samples Test	Levene's Test		t-test for Equality of Means				
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	95% Confidence Interval of the Difference	
						Lower	Upper
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในเรื่องปัญหาการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง							
1.เรื่องของตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน	0.518	0.472	0.438	198	0.662	-0.175	0.275
2.เรื่องของกฎหมายที่มีบทลงโทษเบาเกินไป	2.612	0.108	-1.011	198	0.313	-0.325	0.105
3.การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวด กดดันเท่าที่ควร	0.516	0.474	1.025	198	0.307	-0.111	0.351
4.เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและควบคุม	0.701	0.404	-1.275	198	0.204	-0.357	0.077
5.ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอน จึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า	2.983	0.086	1.451	198	0.148	-0.061	0.401
6.ขาดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับองค์กร ด้านสิ่งแวดล้อมในการประสานงานเพื่อบังคับใช้ กฎหมาย	5.856	0.016	-2.135	198	0.034	-0.519	- 0.021
7.ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละชุมชน มากขึ้น	0.001	0.980	0.376	198	0.707	-0.212	0.312
8.ขาดการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐ เข้ามามีบทบาทมากขึ้นรวมถึงรณรงค์ให้บริษัท รับเหมาก่อสร้างให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม	0.113	0.737	-1.460	198	0.146	-0.423	0.063
9.เจ้าของโครงการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตาม กฎหมายสิ่งแวดล้อมเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	0.029	0.864	-1.288	198	0.199	-0.354	0.074
10.ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือและตั้งใจหลีกเลี่ยง ในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	0.001	0.977	-0.734	198	0.464	-0.295	0.135
11.ขาดจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม	0.628	0.429	-1.405	198	0.161	-0.433	0.073

ตารางที่ 7.21

สรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ออกแบบในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในงานก่อสร้าง	ค่านัยสำคัญ	ความแตกต่างทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบ	
			กลุ่มผู้ประกอบการ	กลุ่มผู้ออกแบบ
1.เรื่องของตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน	0.662	ไม่แตกต่าง	3.46	3.41
2.เรื่องของกฎหมายที่มีบทลงโทษเบาเกินไป	0.313	ไม่แตกต่าง	3.41	3.52
3.การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มงวดกวดขันเท่าที่ควร	0.307	ไม่แตกต่าง	3.82	3.70
4.เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เพียงพอที่จะดูแลและควบคุม	0.204	ไม่แตกต่าง	3.65	3.79
5.ขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่มีหลายขั้นตอนจึงทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทำงานค่อนข้างช้า	0.148	ไม่แตกต่าง	3.89	3.72
6.ขาดความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย	0.034	แตกต่าง	3.12	3.39
7.ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละชุมชนมากขึ้น	0.707	ไม่แตกต่าง	3.74	3.69
8.ขาดการประชาสัมพันธ์และให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทมากขึ้นรวมถึงรณรงค์ให้บริษัทรับเหมาก่อสร้างให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม	0.146	ไม่แตกต่าง	3.27	3.45
9.เจ้าของโครงการหลักเลียงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น	0.199	ไม่แตกต่าง	3.41	3.55
10.ผู้รับเหมาไม่ให้ความร่วมมือและตั้งใจหลักเลียงในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	0.464	ไม่แตกต่าง	3.48	3.56
11.ขาดจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม	0.161	ไม่แตกต่าง	3.61	3.79